Dosarul nr.3-1183/2024

HOTĂRÎRE
În numele legii

23 aprilie 2025

mun.Chişinău

Judecătoria Chișinău (Sediul Rîșcani)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Veronica Jomiru-Niculiță
Grefier Victorița Colesnic

a judecat în ședință publică acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe ***** către Inspectoratul General de Carabinieri privind anularea ordinului nr.174-ef din *****, încasarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă și a compensație cu compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

<u>Aspecte de procedură.</u>

La 05.03.2024, *reclamantul* Gheorghe *****, prin intermediul avocatului Mustață Eugen, a depus cerere de chemare în judecată împotriva *pârâtului* Inspectoratul General de Carabinieri privind anularea ordinului nr.174-ef din *****, încasarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă și a compensație cu compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.4-6).

Potrivit fișei de repartizare, dosarul a fost repartizat la 05.03.2024 judecătorului Veronica Jomiru-Niculiță (f.d.1) iar prin încheierea din 13.03.2024 s-a dispus pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare (f.d.26).

<u>Pretenţiile şi argumentele reclamantului:</u>

Prin cererea de chemare în judecată, reclamantul a solicitat:

-anularea ordinului nr.174-ef din *****,

-anularea refuzului nr.1/11-185 din 25.01.2024,

-încasarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă și a compensație cu compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că prin ordinul IGC nr.174 ef. din ***** a fost sancţionat disciplinar cu „eliberarea din serviciu militar înainte de expirarea contractului".

În motivarea ordinului contestat a fost indicat că ofițerul secției pregătire fizică şi sport a IGC al MAI, locotenent Gheorghe ***** a fost sancţionat disciplinar pentru încălcarea disciplinei de serviciu, manifestată prin implicarea într-un conflict cu Turcan Ion, unde cei doi s-au bruscat, iar Gheorghe ***** 1-ar fi lovit cu palma în regiunea gâtului pe ultimul, fără

aplicarea forței fizice. Consideră ordinul IGC nr.174 ef. din ***** ca fiind unul nefondat şi arbitrar, care urmează a fi anulat.

Pentru că s-ar fi bruscat cu Ţurcan Ion, Gheorghe ***** a fost sancționat disciplinar cu cea mai aspră sancțiune disciplinară contrar prevederilor art.65 al Regulamentului disciplinei militare, aprobat prin legea nr.53/2007 care prevede că orice sancţiune disciplinară, ca măsură de întărire a disciplinei militare şi de educare a militarilor, trebuie să corespundă gravității încălcării (abaterii) şi gradului de vinovăţie. La stabilirea tipului de sancţiune disciplinară şi a severității acesteia, se va ţine cont de caracterul încălcării (abaterii), de circumstanțele în care a fost comisă, de consecințele ei, de comportamentul anterior al persoanei vinovate, precum şi de vechimea ei în serviciu şi de cunoştințele pe care le posedă despre ordinea de serviciu.

Remarcă faptul că în motivarea ordinului IGC nr.174 ef. din ***** nu a fost stabilit gradul de vinovăție al reclamantului, ori elementar nu s-a elucidat cine a iscat conflictul, cine s-ar face vinovat de conflict şi în ce măsură acest conflict s-a răsfrânt asupra imaginii instituției militare şi care au fost consecințele.

La fel, din motivarea ordinului din ***** nu este clar cum se caracterizează reclamantul la locul de muncă, dacă a avut sancţiuni anterior şi care au fost acțiunile acestuia după abaterea disciplinară incriminată.

Notează că producerea unui conflict cu implicare unui angajat cu statut militar, fără aplicarea forței fizice şi fără injurii, nu impune, a priori, sancțiunea disciplinară de eliberare din serviciul militar înainte de expirarea contractului.

La fel, a indicat că sancţiunea disciplinară de eliberare din serviciul militar înainte de expirarea contractului urmează a fi aplicată dacă anterior au mai fost întreprinse măsuri de educare, dar nu au dat nici un rezultat.

Atenționează că din ordinul contestat nu rezultă că abaterea disciplinară ar fi fost comisă cu circumstanțe agravate prevăzute de art.69 al Legii nr.53/2007, care statuează că severitatea sancţiunii disciplinare creşte în cazul în care persoana a comis mai multe încălcări (abateri) sau a participat la încălcarea în grup a disciplinei militare, a ordinii publice, a comis încălcarea (abaterea) în exerciţiul misiunii, în timpul serviciului de zi, în stare de ebrietate sau sub influenţa drogurilor. Iar, în lipsa circumstanțelor prevăzute de art.69 al Legii 53/2007 şi a altor circumstanțe similare, este îndreptățit de a conchide că abaterea încriminată nu este una gravă, respectiv sancțiunea urma să fie mai blândă.

Reclamantul la 14.03.2024 *şi-a concretizat pretențiile* la cererea de chemare în judecată depusă. În cererea de concretizare a indicat că concedierea reclamantului a avut consecințe grave negative asupra reputației sale profesionale, în special, pârâta a sugerat la iresponsabilitatea salariatului la îndeplinirea sarcinelor de muncă, de unde rezultă o ingerință în respectarea vieții private prevăzute de art. 8 CEDO.

Reclamantul a făcut timitere la prevederile hotărârii nr.21 din 03.10.2019 a Curții Constituționale unde s-a reținut că dreptul la muncă și la protecția muncii se aplică în toate cazurile în care se pretinde apărarea drepturilor salariale. Din perspectiva dată, instanța trebuie să verifice dacă sancțiunea de concediere este în conformitate cu legea, urmărește un scop legitim,

și este necesară într-o societate democratică pentru scopul stabilit. La fel, pârâta urma să respecte aspectele de procedură și aspectele de fond, să dovedească legalitatea și să indice temeiurile eliberării din serviciu a salariatului, art.89 alin.(2) Codul muncii.

Consideră că autoritatea publică contrar prevederilor art.137 Cod administrativ nu a acționat cu bună-credință și cu respectarea scopului pentru care i-a fost atribuit dreptul discreționar, iar prin coroborare cu prevederile art.57 și art.65 al regulamentului disciplinei militare, sancțiunea urma a fi aplicată în corespundere cu gravitatea încălcării(abaterii) și a gradului de vinovăție, dar nu urma a fi aplicată la întâmplare.

Prin acțiunea concretizată reclamantul a solicitat:

- Anularea ordinului nr.174 ef. din *****, anularea refuzului nr.1/11-185 din 25.01.2024 și refuzul nr.44/22-881 din 23.02.2024;
- Încasarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă, iar în locul restabilirii la locul de muncă a încasa compensația de 3 salarii medii lunare;
- Încasarea prejudiciului moral în cuantum de un salariu mediu lunar și compensarea cheltuielilor de judecată

<u>Argumentele pârâtului-Inspectoratul General de Carabinieri din cadrul MAI.</u>

Inspectoratul General de Carabinieri la 12.03.2024 a depus referință asupra pretențiilor formulate de reclamant (f.d.31-37). În motivarea referinței s-a invocat că la ***** a fost emis ordinul nr.174 ef. cu privire la sancționarea disciplinară a ofițerului secției pregătire fizică și sport a IGP al MAI, locotenent Gheorghe *****, în baza căruia ultimul a fost sancționat disciplinar cu eliberarea din serviciu militar înainte de expirarea contractului, în conformitate cu art.57 lit.e) din legea nr.52/2007 cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei millitare.

Din conținutul ordinului de sancționare rezultă că la 20 noiembrie 2023, aproximativ la ora 14:30, în timpul orelor de serviciu, ofițerul Secției pregătire fizică și sport a IGC, locotenetul Gheorghe *****, aflându-se în mun.*****, str.Vadul lui Voda 21/1, din cauza unei datorii de 800 (opt sute) euro, i-a aplicat o lovitură cu palma în regiunea gâtului lui Ion Țurcan.

Pârâta a menționat că fapta dată, deja constituie o încălcare gravă a disciplinei militare în acțiunile reclamantului, or Gheorghe ***** fiind în exercițiul atribuțiilor funcționale din contul orelor de muncă, a fost participantul unui incident cu aplicarea forței fizice, în special ultimul fiind cel care a iscat conflictul și a aplicat o lovitură cu palma lui Ion Turcan.

Atrage atenția că Gheorghe ***** în cadrul audierii în cadrul desfășurării anchetei de serviciu, a recunoscut că prin acțiunile sale a încălcat prevederile Regulamentului cu privire la disciplina militară aprobat prin Legea nr.52/2007 și a Codului de etică și deontologie al militarului IGC, aprobat prin ordinul IGC nr.330/2020.

În urma circumstanțelor descrise lui Gheorghe ***** i-a fost aplicată de către agentul constatator al Inspectoratului de poliție sectorul Rișcani al Direcției de poliție al mun.***** (Eduard Primac) o amendă contravențională pentru săvârșirea contravenției prevăzută de art.354 (huliganism nu prea grav) din Codul contraventional.

Gheorghe ***** a ignorat obligația prevăzută la pct.9 din Regulamentul cu privire la procedura de identificare, înregistrare şi raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant, aprobat prin ordinul comun al Procurorului General, ministrul justiției, ministrul afacerilor interne, directorul general al Serviciului Vamal, directorul Centrului Național Anticorupție și ministrul sănătății nr.77/572/408/639-0/197/1589 din 31 decembrie 2013, care stabilește că fiecare polițist, polițist de frontieră, carabinier, angajat al sistemului penitenciar, al Centrului Național Anticorupție, al Serviciului Vamal au obligația de a comunica necondiționat despre toate cazurile de aplicare a forței fizice, mijloacelor speciale sau a armei din dotare, cu întocmirea imediată, dar nu mai târziu de 24 ore a rapoartelor scrise a persoanelor care au aplicat forța fizica, mijloacele speciale sau a armei din dotare, și nu au înregistrat corespunzător un raport prin care să comunice necondiționat despre cazul aplicării forței fizice.

Pârâta a făcut referire la prevederile art.25 alin.(1) lit.b), c), d), e) și g) din Legea nr.219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, carabinierul îşi desfăşoară activitatea profesională în interesul și în sprijinul persoanei, al comunității și al instituțiilor statului exclusiv în baza și întru executarea legii, fiind obligat: să se conducă de legislația în vigoare în exercitarea atribuţiilor de serviciu; să-si execute atribuțiile de serviciu conform funcției deținute, să manifeste inițiativă şi perseverență, obiectivitate şi imparțialitate in exercitarea atribuţiilor de serviciu; să execute ordinele, dispozițiile şi indicațiile legale ale superiorilor săi; să-şi perfecționeze în permanentă nivelul de pregătire profesională.

La fel, potrivit art.5 lit.e), g), k) şi n) din Legea nr.52/2007, disciplina militară pune în fața fiecărui militar următoarele obligații: sa fie disciplinat și vigilent, să păstreze cu strictețe secretul de stat, precum și caracterul confidențial al unor acțiuni și documente, să prețuiască camaraderia militară. Să respecte drepturile și libertățile tuturor cetățenilor, să fie cinstit, corect, sincer, și principial, să se comporte cu demnitate atât în unitatea militară, cât și în afara ei, să nu-și permită nici sie nici altora să încalce ordinea publică, să contribuie pe toate căile la apărarea onoarei și demnității cetățenilor, la menținerea prestigiului Forțelor Armate.

Pârâta a remarcat fără echivoc că un asemenea comportament precum cel manifestat de către reclamant, nu poate fi admis într-o instituție cu statut militar, astfel fiind legală sancționarea lui ***** Gheorghe cu eliberarea din serviciul militar înainte de expirarea termenului contractului.

A notat că ***** Gheorghe și-a permis în timpul programului de lucru în exercițiul funcției să nu exercite atribuțiile funcționale conform fișei postului, s-a aflat în mun.*****, în alt loc decât sediul de muncă sau locul de executare a unei misiuni de serviciu, fiind participantul unui conflict în cadrul căruia să aplice forța fizică față de o altă persoană.

Consideră că cererea de chemare în judecată depusă este una nejustificată iar în circumstanțele speței satisfacerea cerinței înaintate este neîntemeiată.

Argumentele participanților în ședința de judecată

Reclamantul, cât şi reprezentantul acestuia au susținut acțiunea și au solicitat admiterea acesteia în modul formulat. A reiterat că la serviciu se prezenta conform graficului, iar în ziua

conflictului, despre conflict a anunțat superiorul, iar a doua zi a scris un raport în privința acestuia. Locul conflictului a fost în stradă, iar persoanei în cauză i-a aplicat o palmă din motiv că spunea anumite vorbe.

Reprezentantul pârâtului a solicitat respingerea acțiunii ca fiind una neîntemeiată, poziția și-a menținut-o potrivit referinței depuse. A remarcat că reclamantul era obligat să depună un raport pe faptul aplicării forței fizice, ce la caz nu a fost depus. A notat că fapta sa în sine constituie discreditarea atribuțiilor de militar ce este o abatere gravă, deoarece este obligat să păstreze ordinea publică atât în timpul orelor deserviciu, cât și în afara acestuia.

MOTIVAREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

Audiind în ședința de judecată participanții la proces, studiind înscrisurile anexate la actele cauzei, instanța de judecată constată următoarele.

Admisibilitatea acțiunii

Prevederile art.207 din Codul Administrativ enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

În privința primei condiții de admisibilitate se constată că ordinul nr.174ef. din ***** cu privire la sancționarea disciplinară cu eliberarea din serviciul militar înainte de expirarea contractului în privința ofițerului secției pregătire fizică și sport a IGC al MAI locotenent Gheorghe *****, precum și răspunsul emis de MAI în cadrul procedurii prealabile nr.1/11-185 din 25.01.2024, în sensul prevederilor art.10 și 11 ale Codului administrativ, reprezintă acte administrative individuale, emanând de la o autorități publice ca măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual, având caracter defavorabil.

Instanța reține că reclamantul revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art.17 Cod administrativ. Corespunzător, condiția revendicării unui drept legitim este întrunită.

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art.191 alin.(1) și art.196 alin.(1) Cod administrativ revine Judecătoriei ***** (sediul Rîșcani), astfel, cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Referitor la condiția de respectare a remediului extrajudiciar cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil până la înaintarea acțiunii în contenciosul administrativ, instanța de judecată reține că potrivit art.208 alin.(1) Cod administrativ, *în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.*

La fel, ținând cont de prevederile art.209 alin.(1) lit.a) și (2) Cod Administrativ, raportate la circumstanțele constatate, instanța de judecată concluzionează asupra respectării de către reclamant a termenului de depunere a acțiunii. Or, actele cauzei atestă că ordinul nr.174ef. din ***** a fost contestat cu cerere prealabilă la 12.01.2024.

Urmare a examinării cererii prealabile, MAI a emis răspunsul nr.1/11-185 din 25.01.2024, care a fost recepționat de către reclamant la 05.03.2024, fapt confirmat prin avizul de recepție, atașat la dosarul administrativ, iar cererea cererea de chemare în judecată a fost depusă la

05.03.2024, astfel se constată că acțiunea a fost depusă în interiorul termenului reglementat de art.209 al Codului administrativ.

Așadar, acțiunea este admisibilă.

Legislația aplicabilă

Legea nr.52 din 02.03.2007 privind aprobarea Regulamentului disciplinei militare,

Sub incidenţa Regulamentului disciplinei militare cad militarii din cadrul:

a) Armatei Naţionale;

b) Trupelor de Grăniceri;

c) Inspectoratului General de Carabinieri.

***Art.1**. - Regulamentul disciplinei militare determină esenţa disciplinei militare, stabileşte obligaţiile militarilor de menţinere şi respectare a acesteia, tipurile de stimulări şi de sancţiuni disciplinare, drepturile comandanţilor (şefilor) de a le aplica, precum şi modul de depunere şi de examinare a propunerilor, a cererilor şi a reclamaţiilor înaintate de militari.*

Art.2 -(3) Toţi militarii sînt obligaţi să menţină şi să respecte disciplina militară, să se călăuzească cu stricteţe de prevederile prezentului regulament.

***Art.4**-(1) Îndeplinirea serviciului militar impune respectarea cu stricteţe a disciplinei militare şi suportarea rigorilor vieţii de militar.*

(2) Disciplina militară înseamnă respectarea strictă şi exactă de către toţi militarii a ordinii militare şi a regulilor de comportare obligatorii prevăzute de legi, de regulamentele militare, de Codul de conduită profesională a militarilor prin contract, aprobat de către conducătorul structurii militare, și de alte acte normative ce reglementează îndeplinirea serviciului militar. Disciplina militară constituie unul din factorii determinanţi ai capacităţii de luptă a Forţelor Armate şi se bazează atît pe acceptarea conştientă a regulilor de comportare stabilite, cît şi pe constrîngerea ce se aplică, conform prevederilor legii, în situaţia nerespectării acestora.

(3) Disciplina militară impune subordonarea necondiţionată în îndeplinirea întocmai şi la timp a îndatoririlor şi atribuţiilor funcţionale, în respectarea normelor de ordine şi de comportare militară şi civică, precum şi asumarea responsabilităţii pentru faptele săvîrşite.

Art.5. - Disciplina militară pune în faţa fiecărui militar următoarele obligaţii:

c) să respecte jurămîntul militar şi prevederile regulamentelor militare, să execute necondiţionat, întocmai şi la timp ordinele comandanţilor (şefilor), fiind responsabil de modul în care îndeplineşte misiunile încredinţate;

e) sa fie disciplinat şi vigilent, să păstreze cu stricteţe secretul de stat, precum şi caracterul confidenţial al unor acţiuni şi documente;

f) să-şi perfecţioneze pregătirea şi măiestria profesională;

k) să fie cinstit, corect, sincer şi principial;

l) să-i stimeze pe comandanţi (şefi), pe superiori şi inferiori, să-i apere în orice condiţii;

m) să contribuie la menţinerea şi la restabilirea ordinii regulamentare;

n) să se comporte cu demnitate atît în unitatea militară, cît şi în afara ei, să nu-şi permită nici sie şi nici altora să încalce ordinea publică, să contribuie pe toate căile la apărarea onoarei şi demnităţii cetăţenilor, la menţinerea prestigiului Forţelor Armate.

Art.6. – Disciplina militară se realizează:

d) prin crearea, în unitatea (subunitatea) militară, a unei atmosfere de responsabilitate, de ajutor reciproc şi de mîndrie pentru colectivul de militari;

e) prin organizarea, la un nivel înalt, a pregătirii militare şi prin încadrarea deplină a efectivului în acest proces.

***Art.40.** – În cazul în care militarul încalcă disciplina militară sau ordinea publică, comandantul (şeful) trebuie să-i amintească de obligaţiile serviciului militar, iar în caz de necesitate, **să aplice o sancţiune disciplinară**. În limitele autorităţii disciplinare acordate, el are dreptul să aplice orice sancţiune **care, în opinia sa,** poate avea un efect educativ maxim asupra militarului care a comis încălcarea (abaterea).*

***Art.65.** – Orice sancţiune disciplinară, ca măsură de întărire a disciplinei militare şi de educare a militarilor, trebuie să corespundă gravităţii încălcării (abaterii) şi gradului de vinovăţie. La stabilirea tipului de sancţiune disciplinară şi a severităţii acesteia, se va ţine cont de caracterul încălcării (abaterii), de circumstanţele în care a fost comisă, de consecinţele ei, de comportamentul anterior al persoanei vinovate, precum şi de vechimea ei în serviciu şi de cunoştinţele pe care le posedă despre ordinea de serviciu.*

Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri,

Articolul 2. Inspectoratul General de Carabinieri

***(1)**Inspectoratul General de Carabinieri este o autoritate specializată a statului, cu statut militar, aflată în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care are misiunea de a apăra drepturile şi libertăţile fundamentale ale persoanei prin executarea atribuţiilor de menţinere, asigurare şi restabilire a ordinii publice, de prevenire şi descoperire a infracţiunilor şi contravenţiilor, de protecţie a obiectivelor de importanţă deosebită, de prevenire și combatere a terorismului, de asigurare a regimului stării de urgenţă, de asediu sau de război.*

(3) Inspectoratul General de Carabinieri face parte din sistemul naţional de ordine și securitate publică și din sistemul naţional de apărare.

Articolul 25. Obligaţiile carabinierului

(1) Carabinierul îşi desfăşoară activitatea profesională în interesul şi în sprijinul persoanei, al comunităţii şi al instituţiilor statului exclusiv în baza şi întru executarea legii, fiind obligat:

*a) să respecte cu stricteţe drepturile, libertăţile omului şi demnitatea umană, **să aibă un comportament demn şi respectuos pentru persoane,** o atitudine fermă faţă de cei care încalcă legile;*

b) să se conducă de actele normative în exercitarea atribuţiilor de serviciu;

c) să-şi execute atribuţiile de serviciu conform funcţiei deţinute;

e) să execute ordinele, dispoziţiile şi indicaţiile legale ale superiorilor săi;

g) să-şi perfecţioneze în permanenţă nivelul de pregătire profesională;

j) să nu aplice tortura sau alte rele tratamente;

Articolul 28. Răspunderea juridică a carabinierului

(1) Carabinierii, indiferent de gradele militare sau funcţiile pe care le deţin, sînt egali în faţa legii şi poartă răspundere pentru săvîrşirea de fapte ilicite, luîndu-se în considerare particularităţile statutului lor juridic.

(2) Carabinierii poartă răspundere disciplinară, civilă, contravențională sau penală în condițiile stabilite de legislația în vigoare.

Regulamentul Serviciului Interior al Forţelor Armate ale Republicii Moldova, aprobat prin Decretul Preşedintelui Republicii Moldova nr.2327/2009,

Art.94 militarii sînt obligaţi să servească în permanenţă drept exemplu de înaltă cultură, modestie şi cumpătare, să păstreze cu sfinţenie onoarea militară, să-şi apere demnitatea şi să stimeze demnitatea celorlalţi. E necesar să se ţină cont de faptul că, după comportamentul militarilor, se judecă nu numai despre ei, dar şi despre onoarea Forţelor Armate în ansamblu.

Art.107 şi 110, militarii trebuie să fie politicoşi faţă de populaţia civilă, să manifeste o deosebită atenţie faţă de persoanele în etate, femei şi copii, să contribuie la apărarea onoarei şi demnităţii cetăţenilor, precum şi să le acorde ajutor în caz de accidente, incendii sau calamităţi. Modul sănătos de viaţă trebuie să devină o normă cotidiană în comportamentul fiecărui militar. Apariţia în stare de ebrietate la serviciu şi în locurile publice se consideră o încălcare gravă a disciplinei militare, care compromite onoarea militarului.

Codul de etică şi deontologie al militarului Trupelor de Carabinieri, aprobat prin ordinul MAI nr.197 din 06 septembrie 2018

5. Conduita profesională a carabinierului, se bazează pe următoarele principii:

1) legalitatea-respectarea Constituției Republicii Moldova, legislației în vigoare și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, precum drepturile și libertățile persoanelor;

2) imparțialitatea-atitudine obiectivă, imparțială față de orice interes, inclusiv politic și să țină cont doar de interesul public și circumstanțele pertinente ale cazului;

5) disponibilitatea-presupune intervenția carabinierului în orice situație în care a luat cunoștință despre existența unei situații care aduce la atingerea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor sau intereselor statului, indiferent de momentul constatării acesteia, capacitatea de a percepe și de a soluționa problemele celor aflați în dificultate sau de a îndruma către alte autorități cazurile care se situează în afara competenței sau atribuțiilor sale;

6) prioritatea interesului public-în îndeplinirea atribuțiilor funcționale, carabinierii acordă prioritate realizării serviciului în folosul comunității față de interesul personal;

7) profesionalismul-presupune îndeplinirea atribuțiilor de serviciu cu responsabilitate, competență, eficiență, promptitudine și corectitudine;

8) confidențialitatea-asigură garantarea securității datelor, informațiilor obținute în exercitarea atribuțiilor stabilite de actele normative;

9) respectul-onoarea acordată persoanelor, superiorilor, colegilor, subalternilor, drepturile și libertățile acestora, instituțiilor, legilor, valorilor sociale, normelor etice și deontologice;

8. Carabinierul trebuie să se comporte civilizat și să dea dovadă de amabilitate, manifestând o atitudine politicoasă și fermă.

9. Carabinierul trebuie să manifeste stăpânire de sine, capacitate de comunicare, abilități de gestionare a situațiilor conflictuale, dezvoltându-și prin sistemul de formare continuă puterea de înțelegere a problemelor sociale, culturale și educaționale, specifice anturajului în care își exercită profesia, precum și după caz, capacitățile manageriale.

15. In procesul de aplicare a legii, carabinierul trebuie:

1) *să manifeste o atitudine respectuoasă în relațiile cu persoanele;*

2) să execute misiuni de restabilire a ordinii publice atunci când aceasta a fost tulburată prin orice fel de acțiuni sau fapte ce contravin legislației în vigoare;

3) să apere, prin mijloacele și metodele prevăzute de lege, viața, integritatea corporală și libertatea personală, proprietatea publică și privată, interesele legitime ale cetățenilor, ale comunității și ale statului;

4) *să dea dovadă de abilități de gestionare a situațiilor de conflict;*

20. Carabinierul trebuie să posede și să își dezvolte continuu cultura comunicării, utilizând un limbaj clar și fluent.

1) Este interzis să folosească în comunicarea cu publicul și cu colegii de serviciu expresii indecente, vulgare, discriminatorii și disprețuitoare.

21. Carabinierul nu aplică, nu încurajează și nu tolerează nici o formă de tortură, tratament inuman sau degradant. în cazul în care ia cunoștință, prin orice mijloace, de săvârșirea faptelor prevăzute mai sus, acesta este obligat să le denunțe superiorilor, în formă scrisă, fiindu-i asigurat anonimatul.

Aprecierea instanței de judecată în privința argumentelor și probelor prezentate de părți.

Având în vedere specificul dreptului la muncă, dar şi al poziţionării subiecţilor raporturilor de muncă, atât normele naţionale, cât şi cele internaţionale stabilesc un minim de garanţii, menite să asigure un echilibru dintre angajaţi şi angajatori şi o protecţie adecvată a demnităţii, securităţii şi stabilităţii angajaţilor.

Aici, instanța de judecată reiterează că dreptul la muncă, la încetarea raportului de muncă, alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupaţiei, precum şi a locului de muncă vizează posibilitatea oricărei persoane de a exercita profesia sau meseria pe care o doreşte, în anumite condiţii stabilite de legiuitor.

Respectiv, atât legislația muncii, cât și legile speciale în acest sens, în scopul asigurării stabilităţii raporturilor de muncă condiţionează încadrarea în câmpul muncii de întrunirea anumitor cerințe, precum şi stabilesc situaţiile de angajare, suspendare şi încetare a raporturilor de muncă.

În cazul de față, instanța de judecată atestă că la 21.11.2023 de către șeful secției pregătire fizică și sport a IGC al MAI a fost dispusă inițierea unei anchetei de serviciu pe faptul pretinselor acțiuni ilegale comise de locotenentul, ***** Gheorghe pe str.Vadul lui Vodă 3, mun.***** (f.d. 13 dosar administrativ).

Potrivit procesului-verbal de audiere a participantului din 28.11.2023, ***** Gheorghe a declarat că în atribuțiile sale de serviciu intră promovarea imaginii angajaților IGC și ridicarea nivelului de pregătire fizică a angajaților. La angajare a făcut cunoștință cu legea cu privire la IGC, legea cu privire la disciplina militară, regulamentul, codul de etică și deontologie a carabinerilor. Pe 20.11.2023 pe la orele 15.45, pe str.Vadul lui Vodă, în timp ce își parca

automobilul, l-a văzut pe Țurcan Ion, care a împrumutat de la el suma de 800 euro. Apropiindu-se, acesta a avut un comportament inadecvat și nici nu dorea să se salute. ***** Gheorghe l-a apucat de mână, apoi i-a aplicat o lovitură cu palma în regiunea gâtului, apoi Țurcan Ion l-a lovit în direcția pieptului. S-au bruscat, până a intervenit un angajat al vulcanizării. Ulterior s-a prezentat echipajul de poliție. ***** Gheorghe a recunoscut că prin acțiunile sale a încălcat normele și prevederile regulamentului cu privire la disciplina militară și a codului de etică și deontologie (f.d.24-28 dosar administrativ).

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție din 12.12.2023 lui Gheorghe ***** i-a fost aplicată de către agentul constatator al Inspectoratului de poliție sectorul Rișcani al Direcției de poliție al mun.***** amendă contravențională pentru săvârşirea contravenției prevăzută de art.354 (huliganism nu prea grav) Cod contraventional (f.d.78).

Conform încheierii privind rezultatele desfășurării anchetei de serviciu pe faptul acțiunilor pretins a fi ilegale ale ofițerului Secției pregătire fizică și sport, locotenentul ***** Gheorghe din 18.12.2023, s-a propus ca pentru acțiuni/inacțiuni manifestate prin neexecutarea strictă și corectă a prevederilor actelor normative, nu a dat dovadă de exemplu de înaltă cultură și cumpătare, nu a reușit să păstreze cu sfințenie onoarea militară, să-și apere demnitatea și să-și stimeze demnitatea celorlalți, nerespectarea principiilor, normelor și regulilor activității profesionale, cât și prin comportamentul huliganic a manifestat discreditarea titlului de militar și a denigrat imaginea Inspectoratului General de Carabineri, în temeiul art.57 lit.e) din Regulamentul disciplinei militare, aprobat prin Legea nr.52/2007, ofițerul Secției pregătire fizică și sport a Inspectoratului General de Carabinerilor al MAI, locotenent ***** Gheorghe să fie sancționat disciplinar cu eliberarea din serviciul militar înainte de expirarea contractului (f.d.81-90 dosar administrativ)

Prin Ordinul Inspectoratului General de Carabineri nr.174 ef. din *****, pentru încălcarea prevederilor art.25 alin.(1) lit. a), b), c), e), g), j) și art.28 al Legii nr.219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, art.2 alin.(3), art.4, art.5 lit.c), e), f), k), l), m), n), art.6 lit.d), e), art.8 alin.(2), (3) , art.40, art.65 al Regulamentului disciplinei militare, aprobat prin Legea nr.52/2007, pct.5 subpct.1), 2), 5), 6), 7), 8), 9) și pct.15 subpct.1), 4), pct.20 subpct.1), 21), pct.31, 32 din Codul de etică și deontologie al militarului Inspectoratului General de Carabileri, aprobat prin Ordinul IGC nr.330/2020, pct.47, 94, 95 din Regulamentul serviciului interior al Forțelor Armate ale republicii Moldova, aprobat prin decretul Președintelui RM nr.2323/2009, pct.9 din Regulamentul cu privire la procedura de identificare înregistrare și raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant, aprobat prin Ordinul comun al Procurorului general, ministrul justiției, ministrul afacerilor interne, directorul general al Serviciului vamal directorul Centrului Național Anticorupție și ministrul sănătății nr.77/572/408/639-o/197/1589 din 31 decembrie 2013, prevederile 11 din fișa postului „să promoveze imaginea IGC din cadrul MAI”, pct.13 „responsabilitatea cunoașterii și respectarea în activitatea sa a prevederilor legislației și actelor normative ale RM, ordinelor, dispozițiilor și indicațiilor IGC”, pct.14 „are împuterniciri să fie disciplinat și vigilent, să demonstreze solicitudine și respect față de orice persoană”, acțiuni/inacțiuni manifestate prin neexecutarea strictă și corectă a prevederilor actelor normative, nu a dat dovadă de exemplu de înaltă cultură și

cumpătare, nu a reușit să păstreze cu sfințenie onoarea militară, să-și apere deminitatea și să-și stimeze demnitatea celorlalți, nerespectarea principiilor, normelor și regulilor activității profesionale, cât și prin comportamentul huliganic a manifestat discreditarea titlului de militar și a denigrat imaginea Inspectoratului General de Carabineri, în temeiul art.57 lit.e) din Regulamentul disciplinei militare, aprobat prin Legea nr.52/2007, ofițerul Secției pregătire fizică și sport a Inspectoratului General de Carabinerilor al MAI, locotenent ***** Gheorghe să fie sancționat disciplinar cu eliberarea din serviciul militar înainte de expirarea contractului (f.d.91-97 dosar administrativ).

Ordinul indicat a fost adus la cunoştinţa reclamantului la *****, la fel reclamantul și-a exprimat dezacordul cu ordinul dat (f.d.97 dosar administrativ).

La 12.01.2024 reclamantul ***** Gheorghe a adresat pârâtului cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea ordinului sus-indicat, iar, prin răspunsul Inspectoratului General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne cu nr. 1/11-185 din 25.01.2024, cererea prealabilă a fost respinsă ca fiind neîntemeitată (f.d. 1-3; 4-7 dosar administrativ).

Cu referire la pretențiile privind constatarea caracterului nelegal al eliberării reclamantului din serviciu militar prin contract, instanța de judecată relevă că, la examinarea cererii în anulare, legalitatea unui act administrativ urmează a fi examinată prin prisma triplului test al legalității, care verifică dacă actul contestat a fost emis cu respectarea competenței, a procedurii prevăzute de lege și dacă este legal în fond.

Legalitatea, ca principiu de bază al statului de drept, presupune conformitatea normei sau a actului juridic cu normele superioare, care stabilesc condiţii privind adoptarea sau emiterea lor. Importanţa principiului legalităţii presupune ca legea să fie respectată, această exigenţă existând nu doar pentru indivizi, dar în mod egal şi pentru autorităţile publice şi private.

În măsura în care legalitatea vizează actele autorităților publice, exigența este ca acestea să acţioneze în strictă conformitate cu actele legislative, în limita atribuţiilor care le-au fost conferite și cu respectarea procedurii reglementate de lege.

Examinând legalitatea ordinului Inspectoratului General de Carabineri nr.174 ef. din *****, prin care reclamantul a fost sancționat disciplinar cu cu eliberarea din serviciul militar înainte de expirarea contractului, instanța a reținut că faptele imputate reclamantului prin ordinul contestat, stabilite în urma anchetei de serviciu, se încadrează în noţiunea de abatere disciplinară prevăzută de Lege, deoarece faptele respective vizează încălcarea de către acesta a atribuţiilor funcţionale, stabilite de fişa postului, dar şi dispoziţiile legale, respectarea cărora este pusă în sarcina reclamantului de normele citate supra.

Așadar, nu poate fi acceptat argumentul reclamantului precum că nu ar fi comis nici o faptă disciplinară pentru care să-i fie aplicată cea mai severă sancțiune disciplinară ori însăși comportamentul său din 20.11.2023 în afara instituției, cu aplicarea forței fizice față de o altă persoană cade sub incidența prevederilor legale menționate supra, îndeosebi ale acelor care relatează despre obligația de a acționa conștiincios, cu vigilență, responsabil, să manifeste o atitudine respectuoasă în relațiile cu persoanele, trebuie să se comporte civilizat și să dea dovadă de amabilitate, manifestând o atitudine politicoasă și fermă, să nu încalce ordinea publică etc.

Totodată, potrivit fișei postului una din sarcinile de bază ale funcției de carabinier este promovarea imaginii Inspectoratului General de Carabineri, care nu a fost realizată prin comportamentul reclamantului.

Invocarea principiului non bis in idem de avocatul reclamantului nu poate fi acceptată de instanța de judecată, deoarece răspunderea penală nu exclude pe cea disciplinară.

Poziția instanței, în acest sens, este reiterată de prevederile Deciziei Curții Constituţională nr. 44 din 18 mai 2020, care a subliniat că, cumulul răspunderii disciplinare cu răspunderea penală este posibil numai dacă fapta săvârşită cu vinovăţie de către salariat constituie atât o abatere disciplinară, cât şi o infracţiune. Această constatare poate fi extrapolată în privinţa cumulului răspunderii disciplinare cu răspunderea contravenţională.

Sub aspectul individualizării pedepsei și realizării dreptului discreționar al autorității publice, se subliniază în special prin prisma articolelor 16 şi 137 din Codul administrativ, că ține de competența angajatorului (dreptul discreționar) să aprecieze dacă o faptă sau alta reprezintă o abatere disciplinară și ce pedeapsă disciplinară urmează a fi aplicată.

Instanțele de judecată nu se pot substitui în competențele angajatorului. Acestea doar verifică dacă, într-o procedură administrativă, soldată cu emiterea unor acte ce ating interesele unei sau altei persoane, au fost respectate prevederile legale și dacă deciziile adoptate nu sunt arbitrare sau bazate pe o apreciere vădit nerezonabilă a circumstanțelor cauzei.

Instanța mai reține că, procesul-verbal cu privire la contravenție din 14.12.2023, întocmit în privința contravenientului Gheorghe *****, nu a fost contestat. Instanța nu reține argumentul reclamantului cu privire la faptul că nu a cunoscut că procesul- verbal contravențional poate fi contestat, or în atribuția postului deținut este obligat să se conducă de prevederile legale.

Totodată, instanța de judecată atestă cu certitudine că, ordinul contestat nu a fost emis pentru comiterea de către reclamant a contravenţiei de huliganism nu prea grav, ci ținând cont de faptele constatate în cadrul anchetei de serviciu acţiuni ce contravin normelor imputate de angajator, citate supra și la emiterea actului administrativ a indicat cu lux de amănunte circumstanțele de fapt și de drept, abaterea disciplinară, precum a și făcut o descriere a procedurii administrative care a stat la baza emiterii acestuia, iar sancțiunea disciplinară a fost aplicată de autoritatea publică competentă conform procedurii stabilite.

Astfel, prin prisma raţionamentelor conturate mai sus se constată că, reclamantul a fost sancţionat disciplinar pentru fapte ce constituie abateri disciplinare, or, acesta a discreditat imaginea Inspectoratului General de Carabineri din cadrul MAI.

În consecinţă, instanța de judecată constată cu certitudine că, Inspectoratul General de Carabinieri a individualizat corect fapta comisă de reclamant, a apreciat just gravitatea acesteia şi a aplicat corect sancţiunea disciplinară, respectând procedura stabilită de cadrul normativ pertinent pentru emiterea ordinului contestat.

Din aceste considerente, instanța de judecată constată lipsa, în speţă, a vreunor temeiuri legale pentru anularea Ordinului Inspectoratului General de Carabinieri nr.174ef din ***** cu privire la sancționarea disciplinară a ofițerului secției pregătire fizică și sport a IGC al MAI locotinent Gheorghe *****.

Referitor la încasarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă și a compensație cu compensarea cheltuielilor de judecată, instanța le respinge ca fiind subsecvente cerinței inițiale care a fost respinsă.

Conform art. 224 alin.1) lit.f) Cod administrativ, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

În conformitate cu prevederile art.art.224-225, 229, 232 Cod Administrativ, instanţa de judecată

h o t ă r ă ș t e :

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe ***** către Inspectoratul General de Carabinieri privind anularea ordinului nr.174-ef din *****, încasarea salariului pentru absența forțată de la locul de muncă și a compensație cu compensarea cheltuielilor de judecată.

Hotărârea cu drept de atac la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (Sediul Rîșcani).

Președintele ședinței,
judecător **V. Jomiru-Niculiță**